

ПЕРСПЕКТИВИ АУДИТУ ПО БЕЗПЕЦІ ДОРОЖНЬОГО РУХУ В УКРАЇНІ

В багатьох країнах світу розроблені процедури проведення аудиту дорожньої безпеки. Його ефективність була розглянута на прикладі Ізраїлю під час зустрічі фахівців ДерждорНДІ та Natyway-Israel. Ця провідна компанія з будівництва автомобільних доріг системно застосовує аудит безпеки руху:

- на стадії перед проектних рішень;
- на стадії проектування;
- на стадії будівництва;
- на стадії експлуатації в перші три токи.

Це дозволило значно знизити кількість ДТП в цій країні.

У вересні 2014 року в Україні проходив семінар на тему аудиту безпеки в рамках Проекту по безпеці дорожнього руху ТРАСЕКА. Під терміном аудит дорожньої безпеки слід розуміти аналіз стану ділянки дороги з позиції гарантії безпеки всім категоріям учасників дорожнього руху.

Інститутом ДП «ДерждорНДІ» було розроблено М 03450778-700:2012 «Методика проведення аудиторських перевірок з безпеки дорожнього руху на стадії експлуатації автомобільних доріг загального користування». Ця Методика розроблена на підставі Директиви 2008/96/ЕС Європейського парламенту від 19 листопада 2008 року «Про управління безпекою дорожньої інфраструктури», в якій рекомендується кожні 3 роки проводити аудиторські перевірки та інспекції стану безпеки на трансєвропейській дорожній мережі.

Територією України пролягає сім міжнародних транспортних коридорів, тому не можна стояти осторонь поставленої мети і зобов'язань забезпечити гарантію високого рівня безпеки.

За час свого існування дорога може суттєво змінитися в результаті зростання інтенсивності та складу руху транспортних потоків, розвитку прилеглої території. Тому слід постійно здійснювати оцінку безпеки існуючих доріг, особливо з підвищеним рівнем аварійності.

Головною метою аудиту безпеки доріг є виявлення ділянок з потенційним ризиком виникнення ДТП через наявні недоліки в організації дорожнього руху, утриманні автомобільних доріг, невдале проектування дороги, а також можливі помилки учасників дорожнього руху. За результатами перевірки готуються рекомендації щодо ліквідації факторів ризику виникнення ДТП.

Стратегія аудиту безпеки руху полягає у комплексному підході до вирішення основних пріоритетних питань:

- безпека вразливих користувачів дорожнього руху (пішоходи, особливо діти та люди похилого віку, велосипедисти);
- забезпечення водіїв достатньою кількістю інформації для вчасного реагування на зміни в умовах руху на дорозі;
- безпека в складних умовах руху (темна пора доби, складні погодні умови тощо);
- пом'якшення тяжкості наслідків від ДТП (встановлення транспортних огорожень та кінцевих компенсаційних елементів на них, застосування компенсаційних тумб на кривих в плані малого радіуса тощо).

Слід відзначити, що традиційні методи підвищення безпеки руху на основі виявлення ділянок концентрації ДТП адресовані уже існуючій проблемі і можуть бути визначені як усунення існуючих недоліків, що призвели до виникнення аварійності. Аудит безпеки, навпаки, направлений на попередження ДТП іще до того, як вони виникнуть.

Впровадження принципів аудиту безпеки слід починати на стадії проектування дороги та продовжувати протягом усього терміну її експлуатації. Аудит дорожньої безпеки не регламентований в законодавчій сфері, а це є серйозною перешкодою широкому використанню цієї ефективної методики. Отже треба вносити зміни в законодавство та впроваджувати дану роботу на державному рівні.

Здійснення аудиту дорожньої безпеки дозволить зробити значні кроки у створенні безпечних умов для всіх учасників руху шляхом попередження імовірності виникнення ДТП та пом'якшення їх наслідків. А це, в свою чергу, має призвести до зниження рівня аварійності на дорогах.

Саме такий підхід є перспективним напрямком підвищення безпеки руху на автомобільних дорогах загального користування і надасть швидкий і ефективний результат у досягненні мети щодо зменшення рівня аварійності та смертності на дорогах України.